

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	DS008 Образотворче мистецтво (Рисунок, Живопис) / Fine Arts (Drawing, Painting)
Рівень фахової передвищої освіти	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	022 Дизайн
Освітня програма	Дизайн
Семестр	5-6 семестри (9 кл.), 3-4 семестр (11 кл.)
Курс	3 курс (9 кл.), 2 курс (11 кл.)
Анотація курсу	Дисципліна «Образотворче мистецтво (Рисунок, Живопис)» є однією з основних дисциплін, які викладаються протягом усіх курсів навчання студентів спеціалізації «Дизайн». Володіння навичками малюнка розширює творчі можливості, значно підвищуючи конкурентоспроможність дизайнера. Основною формою проведення практичних занять є вправи, які виконуються відповідно затвердженим темам. Дисципліна формує систему знань, яка дозволяє на основі вивчення та пізнання засобами малюнку матеріальної форми, відтворити її в кольорі та зобразити в просторі кольорових та тональних співвідношень. Завдання: здобуття вмінь та навичок в роботі з фарбами, використання закономірностей кольору в конкретному середовищі, застосування технік і технологій живописних матеріалів, вирішення складних просторових колористичних завдань живопису та створення художнього образу живописними засобами. Завдання поступово переходять від предметних постановок до вивчення живої натури. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: теорію і технологію використання фарб, техніку та прийоми володіння живописними

	засобами, закони рисунка та живопису. вміти: використати закономірності кольору в конкретному середовищі, застосувати техніки та технології живописних матеріалів у вирішенні складних просторових колористично-ортогональних завдань живопису та створенні художнього образу живописними засобами.
Сторінка курсу в MOODLE	Куколь С.Є http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=132 – III курс Сіра О. В. http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=129 Пестич А. І. http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=906 Дружиніна М. І. http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=904 Манзенко І. В. http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=885
Мова викладання	українська
Лектор курсу	Куколь Світлана Євгенівна СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: svetlanakukol79@gmail.com Сіра Оксана Валентинівна СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: ciraoksana56@gmail.com Пестич Алла Іванівна СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: E-mail: allapestych@icloud.com Дружиніна Марина Іонівна СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: marinadrul5@gmail.com Манзенко Іван СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: manzenko489@gmail.com
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/koop_d24.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК 05 Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності. ЗК 06 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	СК 01 Здатність застосовувати теоретичні знання в області мистецтва та дизайну, традиційні і сучасні культурно-мистецькі процеси і практики у власній професійній діяльності. СК 02 Здатність візуалізувати творчі задуми при

	створенні об'єктів дизайну. СК 05 Здатність здійснювати композиційну побудову та колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта.
Перелік програмних результатів навчання	Загальної підготовки РН 01 Знати загальні вимоги дотримання авторських та суміжних прав, захисту персональних даних, правил розповсюдження інформації. РН 08 Використовувати набуті знання, конструктивні критичні зауваження фахівців стосовно своїх творчих та навчальних результатів для фахового розвитку. Професійної підготовки РН 10 Зображувати композиційно-цілісні об'єкти дизайну засобами графічних та художніх технік. РН 12 Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень. РН 15 Застосовувати відповідне програмне забезпечення для виконання конкретного завдання. РН 16 Оцінювати власні результати на всіх етапах розробки об'єкту (продукту) дизайну відповідно до нормативної документації. РН 26 Самостійно ставити цілі, організовувати робочий час та простір, дотримуватися строків виконання завдань. РН 27 Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 270 Кількість кредитів – 6/3 Кількість лекційних годин – 0 Кількість практичних занять – 150 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 120 Форма підсумкового контролю – екзаменаційний перегляд

Методи навчання	1. За джерелом одержуваних учнями знань: вербальні, наочні, практичні методи (виконання практичних робіт). 2. За рівнем пізнавальної активності і самостійності студентів: 1) пояснювально-ілюстративний, або інформаційно-рецептивний, 2) репродуктивний.
Зміст дисципліни 5 семестр (живопис)	
Практичні завдання	
Тема 1 Натюрморт «Осінні мотиви» в народному натюрморті	Скомпонувати на площині аркуша, створити врівноважену композицію натюрморту. Звернути увагу на ритми вертикалей, горизонталей, співвідношення великих та малих форм, повітряну перспективу. Вирішити в кольорі, гармонійно поєднати доповнюючі контрасти.
Тема 2 Копія декоративного натюрморту. Створення композиції на основі натурної постановки в стилі копії.	Підібрати кілька варіантів аналогів декоративного натюрморту, затвердити один для копіювання. Перенести максимально точно рисунок, використовуючи модульну сітку, збільшуючи або зменшуючи розміри авторського рисунку. Відтворити правильно авторські кольори та відтінки.
Тема 3 Натюрморт «Атрибути мистецтва»	Завдання на вивчення однієї з графічних технік – суміщення перового малюнка та заливка аквареллю. Метою є більш досконале дослідження нюансів колориту, рефлексів, світлотіні. Використати лінійну обводку пером, рапідграфом або гелевою ручкою та заливку кольором в межах контуру.
Тема 4 Натюрморт з металевих і скляних предметів	Завдання на відтворення фактури та матеріальності предметів у кольорі. Детально дослідити і передати характерні фактури предмета, їх відмінності. Передати блиск металу, скла, фактуру дерева, хутра, тканини, фарфору.
Індивідуальні завдання	
Тема 1 Натюрморт «Народні мотиви»	Дослідити насиченість кольору та орнаментальний декор. Рішення декоративно-площинне. Створити колористичну композицію за допомогою декоративних площин,

	орнаментики, контурів.
Тема 2 Створення композиції на основі натурної постановки в стилі копії	Створити декоративну композицію, на основі натурної постановки, зберегти стилістику копії. Відтворити авторські кольори та відтінки.
Тема 3 Натюрморт «Атрибути мистецтва»	Створити декоративну композицію на основі натурної постановки, використовуючи модуль у вигляді геометричної фігури (квадрата, прямокутника, круга, трикутника тощо).
6 семестр (живопис)	
Тема 1 Начерки і замальовки голови натурника.	Зробити начерки голови людини в трьох ракурсах. Передати світлотінь, об'єм, кольорові рефлекси, характерні риси зовнішності натури. Замальовки з натури голови людини в різних положеннях. Освітлення денне, бокове, фронтальне. Вивчення та передача світлотіні, кольорових рефлексів, характеристики зовнішності людей.
Тема 2 Голова натурника. Чоловіча модель.	Світлотіньове рішення живописного портрету. Дослідити колорит засобами акварелі. Опрацювати форму, об'єм. Скомпонувати голову натурника в площині аркуша, зробити лінійно-конструктивну побудову. Передати об'єм голови засобами живопису: світлотінь, рефлекси, колорит.
Зміст дисципліни 5 семестр (рисunek)	
Тема 1 Вступна бесіда: Ознайомлення студентів із завданнями дисципліни. Рисунок деталей голови: око, ніс, губи, вухо.	Компонування деталей голови на площині аркуша: око, ніс, губи, вухо. Лінійно-конструктивна побудова кожного з елементів.
Тема 2 Рисунок людського черепа в двох ракурсах.	Розміщення на форматі листа двох ракурсів черепа. Лінійно-конструктивна побудова черепа. Уточнення та вивчення основних анатомічних особливостей. Тональне вирішення черепа за допомогою штрихування.
Тема 3 Рисунок екорше Гудона (голова).	Виконання побудови голови. Виявлення об'ємів кісток та м'язів.
6 семестр (рисunek)	
Тема 1 Рисунок гіпсової голови (голова Гаттамелата).	Виконання побудови гіпсової голови. Тоновий розбір форм.

Тема 2 Рисунок голови натурника (натурниці) при штучному освітленні.	Виконання побудови голови натурника. Передача особливих рис обличчя, об'єму та світлотіні.														
Політика дисципліни															
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин студент може отримати індивідуальний графік навчання за погодженням із керівником курсу, завідувачем ЦК та завідувачем відділення.														
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.														
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.														
Використання ІІІ	Під час виконання завдань з рисунку та живопису використання ІІІ не передбачено.														
Система оцінювання															
Система оцінювання підсумкової успішності студентів поділяється на поточний контроль та семестровий контроль. Поточний контроль здійснюється протягом семестру і охоплює всі види аудиторної роботи (практичні заняття) та виконання індивідуальних завдань. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за цей вид контролю, становить 100. Підсумковий контроль відбувається у формі екзаменаційного перегляду (іспиту). Розрахунок підсумкової оцінки Підсумкова оцінка (О) розраховується як сума балів за роботу в семестрі (S) та балів за іспит (Т), кожен з яких має максимальну вагу 100 балів. Вагові коефіцієнти для обох компонентів однакові та дорівнюють 0,5. Формула: $O = (S \times 0.5) + (T \times 0.5)$.															
Накопичення рейтингових балів з навчальної дисципліни (Живопис) <table border="1"> <tr> <th>Види навчальної роботи</th><th>Загальна кількість балів</th></tr> <tr> <td align="center" colspan="2">5 семестр</td></tr> <tr> <td colspan="2">Практичні завдання</td></tr> <tr> <td>1. Натюрморт «Осінні мотиви»</td><td align="center">10</td></tr> <tr> <td>2. Копія декоративного натюрморту</td><td align="center">10</td></tr> <tr> <td>3. Натюрморт «Атрибути мистецтва».</td><td align="center">10</td></tr> <tr> <td>4. Натюрморт з металевих і скляних предметів.</td><td align="center">10</td></tr> </table>		Види навчальної роботи	Загальна кількість балів	5 семестр		Практичні завдання		1. Натюрморт «Осінні мотиви»	10	2. Копія декоративного натюрморту	10	3. Натюрморт «Атрибути мистецтва».	10	4. Натюрморт з металевих і скляних предметів.	10
Види навчальної роботи	Загальна кількість балів														
5 семестр															
Практичні завдання															
1. Натюрморт «Осінні мотиви»	10														
2. Копія декоративного натюрморту	10														
3. Натюрморт «Атрибути мистецтва».	10														
4. Натюрморт з металевих і скляних предметів.	10														

Індивідуальні завдання	
1. Натюрморт «Народні мотиви»	5
2. Декоративний натюрморт в стилі копії	5
3. Натюрморт «Атрибути мистецтва»	5
Разом	55
Екзаменаційний перегляд	50
6 семестр	
Практичні завдання	
Тема 1. Начерки і замальовки голови натурника.	15
Тема 2. Голова натурника. Чоловіча модель.	10
Індивідуальні завдання	
Тема 1. Начерки і замальовки голови натурника.	15
Тема 2. Голова натурника. Чоловіча модель.	10
Разом	50
Екзаменаційний перегляд	50
Всього балів	100*0,5

**Накопичення рейтингових балів з навчальної дисципліни
за 5-6 семестри (Рисунок)**

Види навчальної роботи	Загальна кількість балів
5 семестр	
Практичні завдання	
1. Рисунок деталей голови: око, ніс, губи, вухо.	10
2. Рисунок людського черепа в двох ракурсах.	10
3. Рисунок екорше Гудона (голова).	15
Індивідуальні завдання	
1. Рисунок деталей голови: око, ніс, губи, вухо з натури	10
Разом	45
Екзаменаційний перегляд	50
Всього балів	100*0,5
6 семестр	
Практичні завдання	
1 Рисунок гіпсової голови (голова Гаттамелата).	15
2 Рисунок голови натурника (натурниці) при штучному освітленні.	15
Індивідуальні завдання	
1 Рисунок гіпсової голови (голова Гаттамелата).	10
2 Рисунок голови натурника (натурниці) при штучному освітленні.	10

Разом	50
Екзаменаційний перегляд	50
Всього балів	100*0,5

Накопичення рейтингових балів на перегляді

№	Види навчальної роботи	Мах. кількість балів
<i>1</i>	<i>Правильність виконання робіт</i>	<i>20</i>
<i>2</i>	<i>Конструктивність, дотримання загальних пропорцій та об'ємів</i>	<i>20</i>
<i>3</i>	<i>Оригінальність робіт</i>	<i>20</i>
<i>4</i>	<i>Оформлення</i>	<i>20</i>
<i>5</i>	<i>Охайність</i>	<i>20</i>
Разом		100

Оцінка за перегляд ставиться лише при наявності всіх виконаних завдань

Критерії оцінювання знань студентів

Бали			Критерії
13-15	10	5	виконана робота відповідає вимогам, що поставлені у завданні: композиційна рівновага в площині заданого формату; міцна лінійно-конструктивна побудова, вірні пропорції предметів та співвідношення всіх величин в композиції; правильне відображення загального живописного колориту, об'єму та форми предметів, світлотіні засобами живопису чи рисунку
10-12	8-9	4	виконана робота відповідає вимогам, що поставлені у завданні, але допущено деякі помилки в композиції, рисунку чи кольорі, які не суттєво впливають на сприйняття роботи
7-9	6-7	3	виконана робота не цілком відповідає вимогам, що поставлені у завданні: допущені помилки в побудові композиції, рисунку або колористичному рішенні, які кінцево складають враження незавершеної та не цілісної роботи

4-6	4-5	2	виконана робота не відповідає вимогам, що поставлені у завданні: допущено багато помилок: композиція неврівноважена, другорядне не підпорядковане головному; в рисунку грубо порушені співвідношення величин та пропорції предметів; засобами живопису не передані світлотінь, форма предметів; колір не витриманий в тепло-холодних і тональних закономірностях живопису, відсутній цілісний загальний колорит живописної композиції
1-3	1-3	1	робота з неграмотним композиційним вирішенням, з грубим порушенням у відтворенні форми та передачі основних пропорцій предметів, що зображуються, які змінюють основні параметри натури; невдале вирішення в тоні та в кольорі предметів, а також за відсутність повітряного середовища, в якому вони знаходяться; за відсутність навичок володіння технікою рисунку чи живопису; незнання базового матеріалу

Шкала оцінювання		
ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Лильо-Откович Зоряна, Український пейзажний живопис XIX – початку XX сторіччя. – К.: Балтія-Друк, 2007. – 120 с.; іл. – Укр., англ.
2. В. А. Греченко, І.В.Чорний, В.А. Кушнерук, В.А.Режко, Історія світової та української культури: Підручник для вищ. закл. освіти – К.: Літера ЛТД, 2005. – 464 с.
3. Катерина Білокур очима сучасників / Спогади, есеї, розвідки, матеріали з архіву художниці підготував, упорядкував М.Кагарлицький. – К.: «Томіріс», 2000. – 432 с., іл.
4. Феодосійська картинна галерея імені І.К.Айвазовського: Альбом / Авт.-упоряд. С.С.Полун. – К.: Мистецтво, 1988. – 151 с.: іл.
5. Косьяненко Катерина, Мамаї та Мамаївни. Живопис. – К.: Видавництво «Промінь», 2013. – 36 с.: кол.іл.

6. Тадем Е., 50 креативних ідей малювання олівцем / Пер.з англ. В.Кучменко. – К.: Видавнича група КМ-БУКС, 2018. – 224 с.: іл.
7. Кетрін Інгрем, Це Воргол. Ілюстрував Ендрю Рей. / Пер.з англ. Р.Паранько. – Львів, Видавництво Старого Лева, 2016. – 80 с.: кол.іл.
8. Кетрін Інгрем, Це Далі. Ілюстрував Ендрю Рей. / Пер.з англ. Р.Паранько. – Львів, Видавництво Старого Лева, 2017. – 80 с.: кол.іл.
9. Джордж Роддам, Це Ван Гог. Ілюстрації С.Гарасамович. / Пер.з англ. Т.Савчинська. – Львів, Видавництво Старого Лева, 2018. – 80 с.: кол.іл.
10. Сара Папворт, Це Моне. Ілюстрації Од Ван Рин. / Пер.з англ. Т.Савчинська. – Львів, Видавництво Старого Лева, 2019. – 80 с.: кол.іл.
11. Іттен Й., Мистецтво кольору. Перекладач Монахова Л. – Видавництво Аронов, 2020. – 96 с.: кол.іл.
12. Кассія Сент-Клер, Потаємне життя барв. Переклад Сокульська К. – К.: Видавнича група КМ-БУКС, 2021. – 296 с.: іл..
13. Фонди кафедри

Інформаційні ресурси:

1. Анатомія для художників. URL: https://pseudology.org/health/Barchai_Anatomy2.pdf
2. Г. Баммес. Анатомічні схеми. URL: <https://nevsepic.com.ua/anatomy/29797-g.-bammes-anatomicheskije-shemy-468-rabot.html>
3. Берн Хогард. Рисунок. URL: https://archive.org/details/gottfriedbammesdernacktemensch_201911/Burne%20Hogarth%20-%20Drawing%20Dynamic%20Hands/page/n61/mode/2up
4. Ендрю Луміс, Рисування голови і рук. URL: https://archive.org/details/gottfriedbammesdernacktemensch_201911/Andrew%20Loomis%20-%20Drawing%20the%20Head%20and%20Hands/page/n81/mode/2up
5. Улдис Заринш. Анатомія для скульпторів. URL: https://archive.org/details/gottfriedbammesdernacktemensch_201911/Uldis%20Zarins%20-%20Anatomy%20for%20Sculptors/page/n169/mode/2up
6. ХДАТМ, Єгоров Євген Павлович - Живописець, графік, художник-монументаліст. URL: <https://www.ksada.org/museum-egorov.html>
7. ХДАТМ, Хбесєдін Сергій Фотійович - Майстер станкового живопису, художник-графік. URL: <https://www.ksada.org/museum-besedin.html>
8. Методичні рекомендації «Рисунок черепа» URL: <https://eprints.kname.edu.ua/10601/1/>